YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
13 päivänä huhtikuuta 2000 *

Asiassa C-251/98,

jonka Gerechtshof te 's-Gravenhage (Alankomaat) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

C. Baars

vastaan

Inspecteur der Belastingen Particulieren/Ondernemingen Gorinchem

ennakkoratkaisun EY:n perustamissopimuksen 6 ja 52 artiklan (joista on muutettuina tullut EY 12 ja EY 43 artikla) sekä EY:n perustamissopimuksen 73 b ja 73 d artiklan (joista on tullut EY 56 ja EY 58 artikla) tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja D. A. O. Edward sekä tuomarit C. Gulmann, J.-P. Puissochet, P. Jann ja M. Wathelet (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: S. Alber,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Alankomaiden hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellinen neuvonantaja M. Fierstra, joka hoitaa ulkoasiainministeriön eurooppa-oikeuden yksikön päällikön tehtäviä,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet H. Michard ja P. van Nuffel,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Alankomaiden hallituksen, asiamiehinään M. Fierstra ja ulkoasiainministeriön eurooppaoikeuden yksikön oikeudellinen apulaisneuvonantaja J. van Bakel, avustajanaan valtiovarainministeriön virkamies S. Verheij, ja komission, asiamiehenään P. van Nuffel, 24.6.1999 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 14.10.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Gerechtshof te 's-Gravenhage on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 8.7.1998 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 10.7.1998, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla kaksi ennakkoratkaisukysymystä EY:n perustamissopimuksen 6 ja 52 artiklan (joista on muutettuina tullut EY 12 ja EY 43 artikla) sekä EY:n perustamissopimuksen 73 b ja 73 d artiklan (joista on tullut EY 56 ja EY 58 artikla) tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Alankomaiden kansalainen Baars ja Alankomaiden veroviranomainen ja jossa on kyse siitä, että tämä veroviranomainen ei ole myöntänyt Baarsille vapautusta varallisuusverosta.

Sovellettavat kansalliset oikeussäännöt

3 Alankomaissa varallisuusverosta säädetään vuoden 1964 Wet op de vermogensbelastingissa (16.12.1964 annettu varallisuusverolaki, Stbl. 1964, s. 520; jäljempänä varallisuusverolaki). Vero on vuotuinen välitön varallisuusvero, jonka verokanta on kahdeksan promillea kokonaisvarallisuuden määrästä.

4 Varallisuusverolain 1 §:n mukaan tätä veroa kannetaan kaikilta Alankomaissa asuvilta luonnollisilta henkilöiltä (alankomaalaiset verovelvolliset) sekä kaikilta luonnollisilta henkilöiltä, jotka eivät asu Alankomaissa mutta joilla on siellä omaisuutta (ulkomaiset verovelvolliset). Alankomaisilta verovelvollisilta tätä veroa kannetaan lähtökohtaisesti heidän koko omaisuudestaan siitä riippumatta, missä omaisuus sijaitsee. Ulkomaisilta verovelvollisilta varallisuusveroa kannetaan heidän Alankomaissa olevasta varallisuudestaan.

5 Varallisuusverolain 3 §:n 2 momentin mukaan verotettava varallisuus on omaisuuden arvo, mukaan lukien osuudet yhtiöissä ja yhtiöiden osakkeet, vähennettynä velkojen määrällä.

6 Vuoden 1986 Wet tot uitbreiding van de ondernemingsvrijstilling in de vermogensbelastingilla (24.4.1986 annettu laki varallisuusverosta yritysten osalta

myönnettävän vapautuksen laajentamisesta, Stbl. 1986, s. 248) varallisuusverolakiin lisättiin verovapautus, joka on nimeltään yritysvapautus.

7 Muutetun varallisuusverolain 7 §:ssä säädetään verovelvollisten hyväksi yritysvapautuksesta, ja tämän artiklan 2 momentissa ja 3 momentin c kohdassa säädetään seuraavaa:

"2. Verovelvolliselle, jonka lukuun yksi tai useampi yritys harjoittaa toimintaansa, — — myönnetään tähän yritykseen tai näihin yritykseen sijoitetun pääoman osalta seuraava verovapautus:

a) jos pääoma on korkeintaan 135 000 NLG: 100 prosenttia;

b) jos pääoman arvo ylittää 135 000 NLG: 135 000 NLG, jota korotetaan 50 prosentilla tämän määrän ylittävästä osasta, kuitenkin niin, että vapautuksen enimmäismäärä on 1 541 000 NLG.

3. Jos 2 momentissa tarkoitetun, yhteen tai useampaan yritykseen sijoitetun pääoman arvo on vähemmän kuin 2 947 000 NLG tai jos minkään yrityksen

toimintaa ei harjoiteta verovelvollisen lukuun, sovelletaan vastaavasti 2 momenttia ja yritykseen sijoitettuun pääomaan rinnastetaan pääoma, joka

— —

c) on sijoitettu osakkeisiin tai osuuksiin, jotka muodostavat verovelvollisen osalta vuoden 1964 Wet op de inkomstenbelastingissa tarkoitetun huomattavan osuuden yhtiöstä, jonka kotipaikka on Alankomaissa ja joka ei ole Wet op de vennootschapsbelastingin 28 §:ssä tarkoitettu rahastoyhtiö.

— — "

8 Muutetun varallisuusverolain 7 §:n 3 momentin c kohdan käsite "huomattava osuus" määritellään vuoden 1964 Wet op de inkomstenbelastingin (16.12.1964 annettu tuloverolaki, *Stbl.* 1990, s. 103) 39 §:n 3 momentissa. Siinä säädetään seuraavaa:

"Huomattavasta osuudesta on kyse silloin, kun verovelvollinen on viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana suoraan tai välillisesti omistanut joko itse tai yhdessä puolison ja sukulaisten kanssa, jotka ovat verisukulaisia tai joiden

sukulaisasema perustuu avioliittoon ja jotka ovat suoraan ylenevää tai alenevaa polvea tai sivuperillisiä toiseen polveen asti, sellaisen määrän osakkeita tai sellaisen osuuden, joka vastaa ainakin kolmasosaa osakkeista tai osuuksista ja joka vastaa suurempaa kuin seitsemän prosentin osuutta maksetusta osakepääomasta tai maksetuista yhtiöpanoksista verovelvollisen omistaessa nämä osakkeet tai tämän osuuden joko yksin tai puolisonsa kanssa — —."

Kansallisessa tuomioistuimessa vireillä oleva asia

9 Baars asuu Alankomaissa. Hän omistaa kaikki Ballyard Foods Limitedin (jäljempänä Ballyard) osakkeet; kyseessä on Irlannin oikeuden mukaan perustettu yhtiö, jonka kotipaikka on Irlannissa.

10 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että nämä osakkeet muodostavat Alankomaiden oikeudessa tarkoitetun huomattavan osuuden yhtiön osakkeista.

11 Vuoden 1994 varallisuusverotuksessa Baars ilmoitti varallisuudekseen 1.1.1994 2 650 600 Alankomaiden guldenia (NLG), johon sisältyi hänen Ballyardista omistamiensa osakkeiden arvo, joka oli kyseisenä ajankohtana 749 800 NLG.

12 Baars väitti, että nämä Ballyardin osakkeet ovat Alankomaiden oikeudessa tarkoitettu huomattava osuus, ja vaati, että hänen osaltaan sovelletaan muutetun varallisuusverolain 7 §:n 3 momentin mukaista yritysvapautusta, koska

442 400 NLG hänen verotettavan varallisuutensa määrästä on verovapaata varallisuutta.

13 Inspecteur der Belastingen Particulieren/Ondernemingen Gorinchem (Goringhemin yksityishenkilöiden ja yritysten verotuksesta vastaavan jaoston verotarkastaja; jäljempänä verotarkastaja) ei kiistänyt sitä, että Baarsin osakkuus Ballyardista on Alankomaiden oikeudessa tarkoitettu huomattava osuus. Hän ei kuitenkaan hyväksynyt vaadittua verovapautusta, koska Ballyardin osalta ei täyttynyt muutetun varallisuusverolain 7 §:n 3 momentin c kohdassa säädetty edellytys, jonka mukaan yhtiön kotipaikan on oltava Alankomaissa.

14 Baars vaati 9.11.1995 veronoikaisua tämän hylkäyspäätöksen osalta, mutta verotarkastaja hylkäsi vaatimuksen 27.9.1996.

15 Baars valitti hylkäyspäätöksestä Gerechtshof te 's-Gravenhageen. Valituksessaan Baars väitti erityisesti, että on vastoin perustamissopimuksen 52 artiklaa, jossa määrätään sijoittautumisvapaudesta, ja perustamissopimuksen 73 b artiklaa, jossa kielletään rajoitukset, jotka koskevat pääomanliikkeitä jäsenvaltioiden välillä, rajoittaa yritysvapautus koskemaan osakkeita tai osuuksia yhtiöissä, joiden kotipaikka on Alankomaissa.

16 Gerechtshof te 's-Gravenhage katsoi, että asian ratkaisemiseksi on tarpeen tulkita perustamissopimuksen 6, 52, 73 b ja 73 d artiklaa, ja päätti lykätä asian käsittelyä esittääkseen yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko EY:n perustamissopimuksen 6 ja/tai 52 artiklaa tulkittava siten, että niiden vastainen on jäsenvaltion varallisuusverolainsäädännössä säädetty

rajoitus, jonka mukaan osakkeiden tai osuuksien omistaja saa yrityksen osakkeisiin tai osuuksiin sijoitetun pääoman suuruisen vapautuksen varallisuusverosta, jos nämä osakkeet tai osuudet muodostavat huomattavan osuuden, kun verovapautus koskee ainoastaan yhtiöitä, joilla on kotipaikka tässä jäsenvaltiossa?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen on vastattava kieltävästi, onko EY:n perustamissopimuksen 73 b artiklaa ja 73 d artiklaa tulkittava siten, että ensimmäisessä kysymyksessä tarkoitettu rajoittava säännös on näiden artiklojen vastainen?"

Ensimmäinen kysymys

17 Aluksi on muistettava, että vaikka välitön verotus kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan, jäsenvaltioiden on kuitenkin käytettävä tätä toimivaltaansa yhteisön oikeutta noudattaen ja pidättäydyttävä siten kaikenlaisesta kansalaisuuteen perustuvasta syrjinnästä (asia C-80/94, Wielockx, tuomio 11.8.1995, Kok. 1995, s. I-2493, 16 kohta ja asia C-311/97, Royal Bank of Scotland, tuomio 29.4.1999, Kok. 1999, s. I-2651, 19 kohta).

18 Alankomaiden hallitus väittää perustamissopimuksen 52 artiklan osalta, että sijoittautumisvapautta koskevia perustamissopimuksen määräyksiä ei voida soveltaa kansallisessa tuomioistuimessa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa,

johon voidaan sen mukaan soveltaa ainoastaan pääomien vapaata liikkuvuutta koskevia perustamissopimuksen määräyksiä.

19 On siis tutkittava, voidaanko sijoittautumisvapautta koskevia perustamissopimuksen määräyksiä ja erityisesti perustamissopimuksen 52 artiklaa soveltaa ennakkoratkaisukysymyksessä kyseessä olevaan, kansallisen tuomioistuimen valittajan tilanteen kaltaiseen tilanteeseen.

20 Tältä osin on todettava, että Alankomaiden oikeudessa tarkoitettu huomattava osuus tarkoittaa lähinnä sitä, että viimeisten viiden vuoden aikana on omistettu yhtiön osakkeista tai osuuksista vähintään kolmasosa, joka vastaa suurempaa kuin seitsemän prosentin osuutta sen maksetusta osakepääomasta tai maksetuista yhtiöpanoksista, mikä ei välttämättä tarkoita sijoittautumisoikeuden käyttämiseen kuuluvan määräys- tai liikkeenjohtovallan käyttämistä yhtiössä. Niinpä se, että jäsenvaltio ei myönnä verovelvollisilleen yritysvapautusta kansallisessa lainsäädännössä tarkoitetun huomattavan osuuden perusteella silloin, kun omistetun yhtiön kotipaikka on jossakin toisessa jäsenvaltiossa, ei välttämättä vaikuta sijoittautumisvapauteen.

21 On kuitenkin todettava, että kansallisessa tuomioistuimessa on kyse tilanteesta, jossa yhteisön kansalainen asuu yhdessä jäsenvaltiossa ja omistaa sellaisen yhtiön kaikki osakkeet, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa. Kun verovelvollinen omistaa sellaisen yhtiön osakkeita, jonka kotipaikka on jossakin toisessa jäsenvaltiossa, määrän, joka vastaa 100 prosenttia tämän yhtiön pääomasta, verovelvolliseen kuitenkin sovelletaan epäilemättä sijoittautumisoikeutta koskevia perustamissopimuksen määräyksiä.

22 Perustamissopimuksen 52 artiklan toisesta kohdasta nimittäin ilmenee, että sijoittautumisvapauteen kuuluu jäsenvaltion kansalaisen oikeus perustaa ja johtaa yrityksiä ja erityisesti yhtiöitä jossakin toisessa jäsenvaltiossa. Jäsenvaltion kansalainen käyttää sijoittautumisoikeuttaan, kun hän omistaa yhtiöstä, jonka kotipaikka on jossakin toisessa jäsenvaltiossa, sellaisen osuuden tai määrän osakkeita, joka antaa hänelle vaikutusvaltaa yhtiön päätöksiin ja toimintaan.

23 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 6 artiklaa, jossa määrätään yleisestä periaatteesta, jonka mukaan kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä on kiellettyä, voidaan soveltaa itsenäisesti ainoastaan sellaisiin yhteisön oikeuden soveltamisalaan kuuluviin tilanteisiin, joita varten perustamissopimuksessa ei ole erityisiä syrjinnän kieltäviä määräyksiä (asia 305/87, komissio v. Kreikka, tuomio 30.5.1989, Kok. 1989, s. 1461, 12 ja 13 kohta; asia C-1/93, Halliburton Services, tuomio 12.4.1994, Kok. 1994, s. I-1137, 12 kohta ja em. asia Royal Bank of Scotland, tuomion 20 kohta).

24 Syrjintäkiellon periaate on kuitenkin toteutettu sijoittautumisoikeuden alalla perustamissopimuksen 52 artiklassa (em. asia Halliburton Services, tuomion 12 kohta ja asia C-193/94, Skanavi ja Chryssanthakopoulos, tuomio 29.2.1996, Kok. 1996, s. I-929, 21 kohta).

25 Perustamissopimuksen 6 artiklaa ei siis voida soveltaa kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa.

26 On siis tutkittava kansallisen tuomioistuimen ensimmäisessä kysymyksessään esittämää kysymystä, onko perustamissopimuksen 52 artiklan vastaisena pidettävä kansallisessa tuomioistuimessa kyseessä olevan kaltaista jäsenvaltion verolainsäädäntöä,

— jolla jäsenvaltioiden kansalaisille, jotka asuvat tämän jäsenvaltion alueella, myönnetään täysi tai osittainen vapautus varallisuusverosta yhtiön osakkeisiin tai osuuksiin sijoitetun pääoman osalta

— mutta jolla tämän verovapautuksen saamisen edellytykseksi asetetaan, että osakkeet tai osuudet omistetaan yhtiöstä, jonka kotipaikka on kyseessä olevassa jäsenvaltiossa, ja jonka mukaan verovapautusta ei siis myönnetä sellaisten yhtiöiden osakkeiden tai osuuksien omistajille, joiden kotipaikka on jossakin toisessa jäsenvaltiossa,

jos yhtiön osakkeiden tai osuuksien omistaminen antaa omistajalle vaikutusvaltaa yhtiön päätöksiin ja toimintaan, mikä on selvästikin tilanne, jos osuus tai osakkeiden määrä vastaa 100:aa prosenttia yhtiön pääomasta.

27 Perustamissopimuksen 52 artikla on yksi yhteisön oikeuden perusmääräyksistä ja sitä on sovellettava sellaisenaan jäsenvaltioissa siirtymäkauden päätyttyä. Tämän määräyksen mukaan jonkin jäsenvaltion kansalaisten vapauteen sijoittautua toisen jäsenvaltion alueelle kuuluu oikeus ryhtyä harjoittamaan ja harjoittaa itsenäistä ammattia sekä oikeus perustaa ja johtaa yrityksiä niiden edellytysten mukaisesti, jotka sijoittautumismaan lainsäädännössä on määritelty sen omille kansalaisille (asia 270/83, komissio v. Ranska, tuomio 28.1.1986, Kok. 1986, s. 273, 13 kohta ja em. asia Royal Bank of Scotland, tuomion 22 kohta).

28 On syytä täsmentää, että vaikka perustamissopimuksen 52 artiklan tarkoituksena on sen sanamuodon mukaan muiden sijoittautumisvapautta koskevien määräysten tavoin varmistaa, että toiseen jäsenvaltioon sijoittautuvia henkilöitä kohdellaan vastaanottavassa valtiossa samoin kuin tämän valtion omia kansalaisia, sen vastaista on myös se, että kotijäsenvaltio estää omaa kansalaistaan sijoittautumasta toiseen jäsenvaltioon (vastaavasti asia 81/87, Daily Mail and General Trust, tuomio 27.9.1988, Kok. 1988, s. 5483, 16 kohta; asia C-264/96, ICI, tuomio 16.7.1998, Kok. 1998, s. I-4695, 21 kohta ja asia C-200/98, × ja Y, tuomio 18.11.1999, Kok. 1999, s. I-8261, 26 kohta).

29 Perustamissopimuksen 52 artiklan vastaista on vastaavasti, jos jäsenvaltio estää alueellaan asuvien jäsenvaltioiden kansalaisten sijoittautumisen johonkin muuhun jäsenvaltioon.

30 Kansallisessa tuomioistuimessa kyseessä olevalla kansallisella lainsäädännöllä kohdellaan verovelvollisia eri tavalla sen mukaan, missä on niiden yhtiöiden kotipaikka, joista verovelvolliset omistavat osakkeita tai osuuksia, kun tämän lainsäädännön mukaan verotuksellista etuutta ei myönnetä Alankomaissa asuville jäsenvaltioiden kansalaisille, jotka käyttävät sijoittautumisvapautta koskevaa oikeuttaan ja johtavat yhtiötä, jonka kotipaikka on jossakin muussa jäsenvaltiossa kuin Alankomaissa, vaikka tämä etuus myönnetään Alankomaissa asuville jäsenvaltioiden kansalaisille, joilla on huomattava osuus yhtiöstä, jonka kotipaikka on tämän jäsenvaltion alueella.

31 Tämä verovelvollisten erilainen kohtelu on lähtökohtaisesti vastoin perustamissopimuksen 52 artiklaa.

32 On siis tutkittava, onko tämä erilainen kohtelu perusteltavissa, kun otetaan huomioon sijoittautumisvapautta koskevat perustamissopimuksen määräykset.

33 Alankomaiden hallitus väittää tältä osin, että yritysvapautuksen soveltamisalan rajoittaminen ainoastaan sellaisten yhtiöiden osakkeisiin tai osuuksiin, joiden kotipaikka on Alankomaissa, on perusteltua Alankomaiden verojärjestelmän johdonmukaisuuden säilyttämisen takia.

34 Alankomaiden hallituksen mukaan yritysvapautuksella pyritään lievittämään kaksinkertaisen verotuksen taloudellisia vaikutuksia; kaksinkertaisen verotuksen syynä on sen mukaan yhtiön voiton verotus yhtiöveron muodossa ja yhtiön osakkeenomistajan tai siitä osuuden omistavan henkilön sijoittaman pääoman verotus varallisuusveron muodossa.

35 Alankomaiden hallituksen mukaan ainoastaan sellaisen pääoman osalta, joka on sijoitettu sellaisen yhtiön osakkeisiin tai osuuksiin, jonka kotipaikka on Alankomaissa, on myönnetty täysi tai osittainen vapautus varallisuusverosta, koska Alankomaissa yhtiöveroa kannetaan ainoastaan voitosta, jonka tällainen yhtiö on siellä saanut. Sellaisen yhtiön osakkeisiin tai osuuksiin sijoitetun omaisuuden osalta, jonka kotipaikka on jossakin toisessa jäsenvaltiossa, ei Alankomaiden hallituksen mukaan pidä myöntää vapautusta varallisuusverosta, koska tällaisen yhtiön voitosta ei kanneta yhtiöveroa Alankomaissa, joten kyse ei ole hyvitettävästä kaksinkertaisesta verotuksesta.

36 Tätä väitettä ei voida hyväksyä.

37 Yhteisöjen tuomioistuin on tosin katsonut, että lainsäädäntö, jolla voidaan rajoittaa perusvapauksia, voi olla perusteltavissa tarpeella taata verojärjestelmän johdonmukaisuus (asia C-204/90, Bachmann, tuomio 28.1.1992, Kok. 1992, s. I-249 ja asia C-300/90, komissio v. Belgia, tuomio 28.1.1992, Kok. 1992, s. I-305).

38 Tässä asiassa ei kuitenkaan ole kyse tällaisesta tilanteesta.

39 Ensinnäkään kyse ei ole voiton kaksinkertaisesta verottamisesta edes taloudelliselta kannalta, koska kansallisessa tuomioistuimessa kyseessä olevaa veroa ei kanneta osuuksien omistajille tai osakkaille osinkoina jaettavasta voitosta vaan osakkaiden tai osuuksien omistajien omaisuudesta sillä perusteella, mikä on niiden omistamien yhtiön osakkeiden tai osuuksien arvo. Sitä paitsi sillä, onko yhtiö tuottanut voittoa vai ei, ei ole mitään vaikutusta siihen, kannetaanko varallisuusveroa.

40 Toiseksi edellä mainituissa asiassa Bachmann ja asiassa komissio vastaan Belgia vanhuuseläke- ja henkivakuutussopimusten mukaisesti maksettuja maksuja koskevan vähennysoikeuden ja näiden sopimusten mukaisesti maksettujen määrien verottamisen välillä oli suora yhteys, joka oli säilytettävä kyseessä olevan verojärjestelmän johdonmukaisuuden turvaamiseksi, kun taas nyt käsiteltävänä olevassa asiassa mitään tällaista suoraa yhteyttä ei ole näiden kahden erillisen, eri verovelvollisilta kannettavan veron välillä. Myönnettäessä osakkeen- tai osuuksien omistajille vapautus varallisuusverosta merkitystä ei siis ole sillä, että yh-

tiöiltä, joiden kotipaikka on Alankomaissa, kannetaan tässä jäsenvaltiossa yhtiöveroa ja että yhtiöiltä, joiden kotipaikka on jossakin toisessa jäsenvaltiossa, ei sitä siellä kanneta.

41 Ensimmäiseen kysymykseen on siis vastattava, että perustamissopimuksen 52 artiklan vastaisena on pidettävä kansallisessa tuomioistuimessa kyseessä olevan kaltaista jäsenvaltion verolainsäädäntöä,

— jolla jäsenvaltioiden kansalaisille, jotka asuvat tämän jäsenvaltion alueella, myönnetään täysi tai osittainen vapautus varallisuusverosta yhtiön osakkeisiin tai osuuksiin sijoitetun pääoman osalta

— mutta jolla tämän verovapautuksen saamisen edellytykseksi asetetaan, että osakkeet tai osuudet omistetaan yhtiöstä, jonka kotipaikka on kyseessä olevassa jäsenvaltiossa, ja jonka mukaan verovapautusta ei siis myönnetä sellaisten yhtiöiden osakkeiden tai osuuksien omistajille, joiden kotipaikka on jossakin toisessa jäsenvaltiossa,

jos yhtiön osakkeiden tai osuuksien omistaminen antaa omistajalle vaikutusvaltaa yhtiön päätöksiin ja toimintaan.

Toinen ennakkoratkaisukysymys

42 Ensimmäiseen kysymykseen annetun vastauksen perusteella toiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

43 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Alankomaiden hallitukselle ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut Gerechtshof te 's-Gravenhagen 8.7.1998 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

EY:n perustamissopimuksen 52 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 43 artikla) vastaisena on pidettävä kansallisessa tuomioistuimessa kyseessä olevan kaltaista jäsenvaltion verolainsäädäntöä,

— jolla jäsenvaltioiden kansalaisille, jotka asuvat tämän jäsenvaltion alueella, myönnetään täysi tai osittainen vapautus varallisuusverosta yhtiön osakkeisiin tai osuuksiin sijoitetun pääoman osalta

— mutta jolla tämän verovapautuksen saamisen edellytykseksi asetetaan, että osakkeet tai osuudet omistetaan yhtiöstä, jonka kotipaikka on kyseessä olevassa jäsenvaltiossa, ja jonka mukaan verovapautusta ei siis myönnetä sellaisten yhtiöiden osakkeiden tai osuuksien omistajille, joiden kotipaikka on jossakin toisessa jäsenvaltiossa,

jos yhtiön osakkeiden tai osuuksien omistaminen antaa omistajalle vaikutusvaltaa yhtiön päätöksiin ja toimintaan.

Edward Gulmann Puissochet

Jann Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 13 päivänä huhtikuuta 2000.

R. Grass

kirjaaja

D. A. O. Edward

viidennen jaoston puheenjohtaja